

УДК: 616.216.1-002-0.06.5036.12:575:612.815-036

O'RTA QULOQ XOLESTEATOMASINING MORFOLOGIK KO'RSATKICHLARI

*Xodjanov Shoximardon Xodjanovich – t.f.n., dotsent
Bakiyeva Shaxlo Xamidullayevna – t.f.d., professor
Djuraev Jamolbek Abdukaxarovich - t.f.d., professor
Jumanov Dauletbek Azatbek o'g'li – t.f.n., assistant
Soatov Ilyosjon Olim o'g'li - (PhD) tayanch doktorant
Toshkent tibbiyot akademiyasi (Toshkent, O'zbekiston)*

Annotatsiya. Xolesteatoma-o'simtaga o'xshash shakllanish bo'lib, unda keratinlangan epiteliya massasi, keratin, xolesterin kristallari to'plangan va biriktiruvchi to'qima kapsulasi bilan o'ralgan. Hozirgi vaqtda tug'ma va orttirilgan xolesteatamani ajratish odatiy holdir, lekin ko'pincha bu ikki shakl o'rtasidagi mezonlar noaniq bo'lib qoladi. Zamonaviy tasniflar, shuningdek, xolesteatomaning tasniflanmagan shaklini ajratishni taklif qiladi

Kalit so'zlar. Xolesteatoma, otoskopiya, endoskopiya, quloq operatsiyalari.

Kirish.

Gistologik jihatdan xolesteatoma uchta qatlama ega: xolesteatoma massalari yoki epidermal tarozilar bilan ifodalangan keratin qatlami; matritsa, atrofiyalangan ko'p qatlamli skuamoz epiteliy bilan ifodalangan, bu epiteliy turiga xos bo'lgan barcha qatlamlarga ega, ravshanlikdan tashqari; va perimatrix - turli qalinlikdagi subepitelial biriktiruvchi to'qima qatlami, bu "xolesteatomaning oziqlantiruvchi asosi" [4, 8, 13]. Bu mikrotomirlar, yallig'lanish hujayralari, o'sish omillari va sitokinlarni o'z ichiga olgan perimatrix bo'lib, shuning uchun suyaklarni yo'q qilish jarayonlariga bevosita ta'sir qiladi [7].

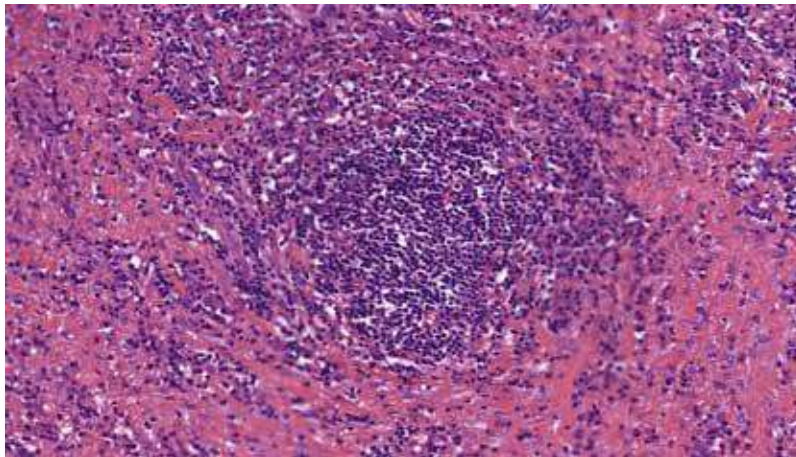
Tadqiqotning maqsadi.

O'rta quloq xolesteatomali bolalarda umumiy somatik holatning xususiyatlarini aniqlash va ularni kasallikning klinik ko'rinishi bilan solishtirish. Turli yoshdagi bolalarda tug'ma va orttirilgan o'rta quloq xolesteatomasining morfologik xususiyatlarini aniqlash va ularni kasallikning klinik kechishi bilan solishtirish.

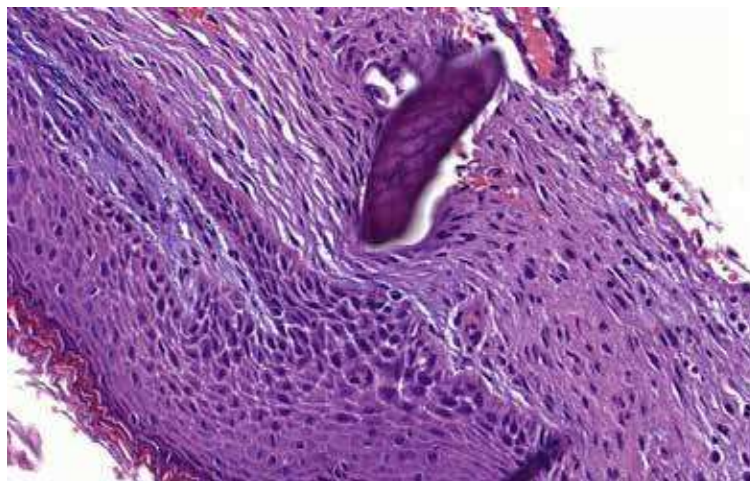
Morfologik tekshiruvlar

Bolalarda o'rta quloq xolesteatomasining agressiv kursining morfologik mezonlarini aniqlash. Bolalarda o'rta quloq xolesteatomasining gistologik tuzilishining xususiyatlari va uning kasallikning klinik kechishiga ta'siri. O'rta quloq xolesteatomasining gistologik tadqiqotida barcha uchta qatlam: perimatritsa, matritsa va xolesteatoma massalari mavjudligi, barcha o'rganilgan holatlarda aniq giperkeratoz

va 47 holatda (71,2%) o'rtacha akantoz kuzatildi. Shuningdek, barcha taqdim etilgan kuzatishlarda matritsada distrofik o'zgarishlar bazal va o'murtqa qatlam hujayralari sitoplazmasida katta vakuolalar shaklida qayd etilgan. 3 ta holatda (4,5%) fokal eritroplakiya aniqlangan epidermisning tikanli qatlamigacha kirib boradigan oz sonli mayda mayda tomirlar shaklida. Barcha 3 ta holat 1 yosh guruhidagi bolalarda aniqlangan. 24 ta holatda (36,3%) matritsaning qatlamli skuamoz epiteliysi keskin yupqalashgan va asosan bazal hujayralarning bir qatlami va shox parda bilan ifodalangan. Epidermisning bazal membranasi ostida perimatritsa ochiladi, uning stromasi neytrofil leykotsitlar, limfotsitlar va makrofaglarning massiv, zich infiltratsiyasi bo'lgan tolali biriktiruvchi to'qima bilan ifodalanadi. 5 ta kuzatuvda perimatritsada yorug'lik markazlari bo'lgan limfoid follikullar aniqlangan (1-rasm). Kattaroq guruhning 2 nafar bolasida kaltsiy tuzining cho'kmasining kichik o'choqlari ham aniqlangan (2-rasm).

1-rasm - O'g'il bola P., 7 yoshda. O'rta quloqning perimatrix xolesteatomasi. Birlamchi operatsiya. Xolesteatoma perimatrixidagi limfoid follikula.

2-rasm - O'g'il bola A., 16 yosh. O'rta quloqning perimatrix xolesteatomasi.

Takroriy operatsiya. Xolesteatoma perimatritsada kaltsiy tuzlarining parchalari.

Shu bilan birga, barcha kuzatishlarda turli kalibrli ko'plab to'liq qonli kapillyarlar qayd etilgan (3, 4-rasmlar): ularning ba'zi lümenleri 1 qizil qon tanachalaridan katta emas, boshqalari perikapiller skleroz shaklida qon bilan haddan tashqari cho'zilgan. kapillyarlarning devorlariga to'g'ridan-to'g'ri qo'shni bo'lgan kollagen tolalarining tor doirasi. Mikrotomirlarning lümenini qoplagan endoteliy hujayralari kichik, cho'zilgan giperxromatik yadrolarga ega; cho'zilgan kapillyarlarda endoteliy hujayralarining yadrolari biroz kattaroq, oval shaklda, uzunligi bazal membranaga parallel yo'naltirilgan.

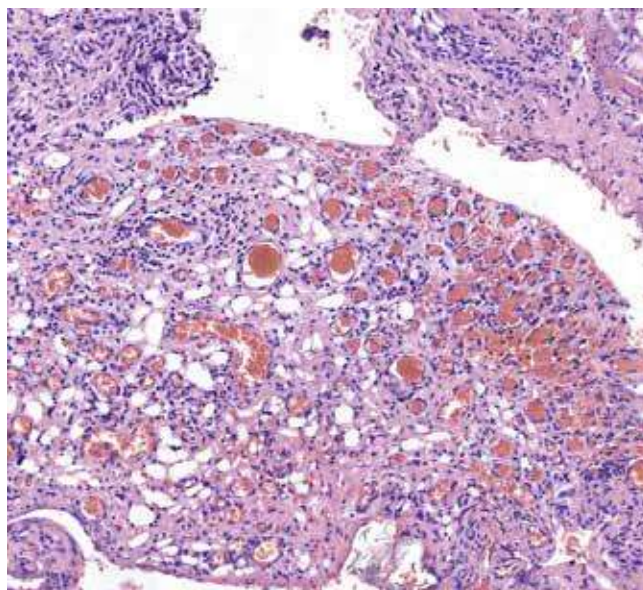
3-rasm - O'g'il bola B., 5 yosh. O'rta quloqning xolesteatomasi. Birlamchi operatsiya. Qon ketish joylari bilan xolesteatomaning keng vaskulyarizatsiyasi

Shuningdek, katta guruhdagi 8 nafar va kichik guruhdagi 2 nafar bolada mushak qavatining engil giperplaziyasi va perivaskulyar sklerozli kichik va kichik venulalar qayd etilgan (5-rasm).

Bu tomirlarning endotelial hujayralari yadrolarining shakli oval va yumaloq, rangi giperxromli. Bundan tashqari, mayda kapillyarlar va venulalarning lümenlerinde neytrofil leykotsitlarning "marginal turishi" fenomenini kuzatish mumkin, bu 27 holatda (40,9%) topilgan, ulardan 23 nafari 1 va 2-guruh bolalari edi. Shu bilan birga, 4-guruhdagi 5 nafar bolaning perimatritsada ko'p sonli granulomalar mavjud.

Shu begona jismlar kabi yirik hujayralar va 4-guruhdagi bemorning 1 ta kuzatuvida infiltrat orasida ko'rish sohasida past kattalashganda, yiringli ekssudat bilan

kengaygan, epiteliyning yaqqol atrofiyasiga ega bo'lgan yagona sirumin bezlar aniqlangan.

4-rasm - O'g'il B., 3 yoshda. O'rta quloqning perimatrix xolesteatomasi. Perimatristsada ko'p sonli tomirlar. Gematoksilin va eozin bilan bo'yash.

Xulosa

1. Bolalarda xolesteatoma bilan surunkali yiringli otit vositalarining tuzilishida orttirilgan xolesteatomalar ustunlik qiladi. Konjenital xolesteatoma ko'pincha 3 yoshgacha bo'lgan bolalarda tashxis qilinadi. Ushbu kasallikning konjenital tabiati bo'lgan bolalarda ikki tomonlama xolesteatomalar ko'proq uchraydi.

2. Umumiy bo'shliqda radikal jarrohlikdan so'ngo'rta quloq xolesteatomasining takrorlanishi alohida attiko-antromastoidotomiyadan keyin kamroq uchraydi, ammoumumiy bo'shliq operatsiyasidan keyin eshitish funktsiyasi sezilarli darajada ko'proq azoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Khasanov U. S., Akhundjanov N. A., Djuraev J. A. INITIAL STATE OF COCHLEOVESTIBULAR FUNCTION IN PATIENTS WITH HD WITH CVD. – 2022.
2. Кондратьев Е.А. Противорецидивное лечение при полипозном риносинусите / Е.А.Кондратьева, М.Г.Марков, Г.С.Мазетов и др. // Вестник оториноларингологии – 1999 – N4 – С.39.
3. Ланцов А.А. Эпидемиология полипозных риносинуситов /А.А.Ланцов, С.В.Рязанцев, В.И.Кошель // РИА-АМИ, Санкт-Петербург, 1999, с.96.
4. Лонский В.В. Комплексная терапия полипозных риносинуситов / В.В.Лонский // Спорные вопросы оториноларингологии- Оренбург – 2000 – С.22-24.

5. Лопатин А.С. Ринит: вечная и пока нерешённая проблема /А.С.Лопатин// Consilium Medicum, Экстравыпуск – 2008 – С. 3-6.
6. Botirov A. J. et al. Clinical and morphological results of xenografts to use in myringoplasty //The International Tinnitus Journal. – 2020. – Т. 24. – №. 1. – С. 1-6.
7. Boymuradov S. A. et al. RESULTS OF ELIMINATION OF POST-TRAUMA DEFORMATIONS OF THE FACIAL AND JAW AREA (LIPOFILLING) //Oriental Journal of Medicine and Pharmacology. – 2023. – Т. 3. – №. 02. – С. 1-13.
8. Djuraev J. A. et al. MIGRAINE: BASIC PRINCIPLES OF TREATMENT AND PREVENTION //International Journal of Medical Sciences And Clinical Research. – 2023. – Т. 3. – №. 02. – С. 88-91.
9. Djuraev J. A. et al. MODERN METHODS OF TREATMENT OF VIRAL HEPATITIS //International Journal of Medical Sciences And Clinical Research. – 2023. – Т. 3. – №. 02. – С. 69-75.
10. Djuraev J. A. et al. POLYCYSTIC OVARY SYNDROME: A MODERN VIEW ON THE PROBLEM //International Journal of Medical Sciences And Clinical Research. – 2023. – Т. 3. – №. 02. – С. 83-87.
11. Djuraev J. A. et al. Results of Frequency Analysis Distribution of Polymorphism Rs1800895 592c> A In Il10 Gene among Patients with Chronic Polypoid Rhinosinusitis //The International Tinnitus Journal. – 2021. – Т. 25. – №. 2. – С. 176-180.
12. Djuraev J. A. Prevalence of Allelic and Genotypic Variants of Il4, Il10, Il12b and Tlr2 Gene Polymorphism in Patients with Chronic Polypoid Rhinosinusitis.
13. Djuraev J. A., Fayozov S. F. Rhinoplasty InCombined Deformations Of The Nose //International Scientific and Current Research Conferences. – 2021. – С. 58-59.
14. Khasanov U. S. et al. A COMPLEX APPROACH TO THE TREATMENT OF ACUTE SENSONEURAL HEARING LOSS OF DIFFERENT GENES //Oriental Journal of Medicine and Pharmacology. – 2023. – Т. 3. – №. 02. – С. 14-25.
15. Khasanov U. S. et al. BOLALARDA EKSUDATIV OTITNI DAVOLASH USULI //Oriental Journal of Medicine and Pharmacology. – 2022. – Т. 2. – №. 1. – С. 64-80.